

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 3T/127/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114011795
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Tóthová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3114011795.1

Uznesenie

Okresný súd Trenčín v trestnej veci proti obvinenému Q. M., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom C., B. XXXX/X, pre pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, samosudkyňou JUDr. Evou Tóthovou v Trenčíne dňa 05.02.2015 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku s poukazom na § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku sa zastavuje trestné stíhanie obvineného Q. M., nar. XX.XX.XXXX, vedené na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 3T 127/2014, pre skutok právne posúdený ako pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, na skutkovom základe, že

1. v Trenčíne dňa 03.08.2007 oslovil Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - K., ul. D. XXX/X s ponukou, že od neho odkúpi akcie spoločnosti TRENS a.s. so sídlom v Trenčíne, ul. Súvoz č. 1 za sumu 150,- Sk za akciu, pričom mu mal pri ponuke povedať, že uvedené akcie skupuje nejaká cyperská spoločnosť a že tieto akcie budú potom nepredajné a ponúkol mu za jednu akciu sumu 150,- Sk (t. j. 4,98,- Eur), čím ho mal uviesť do omylu, a spôsobiť mu škodu, lebo poškodený Q. T. mu pod vplyvom tejto nepravdivej informácie predal 81 ks akcií spoločnosti TRENS, a.s., za celkovú sumu 12 150,- Sk (t. j. 403,31,- Eur), pričom spoločnosť ESSETA ADVISORS LIMITED, so sídlom Akropoles, 59-61 SEVVIDES CENTER, P.C. 2012 Nikozia, Cyperská republika vyhlásila dňa 31.07.2007 v tlači s celoštátnou pôsobnosťou povinnú ponuku na prevzatie a odkúpenie všetkých akcií v menovitej hodnote až 1 000,- Sk, čím takto bola spôsobená škoda Q. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - K., ul. D. XXX/X vo výške 68 121,- Sk (t. j. 2 261,20,- Eur),

2. v Nemšovej presne nezisteného dňa v letných mesiacoch roku 2007 oslovil Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N.- C., H. č. XXX/XX s ponukou, že od neho odkúpi akcie spoločnosti TRENS, a.s., so sídlom v Trenčíne, ul. Súvoz č. 1 za sumu 50,-Sk (t. j. 1,65,- Eur)za akciu, pričom mu mal pri ponuke povedať, že spol. TRENS, a.s., ide do konkurzu a dopadne podobne ako OZETA a.s. Trenčín a ponúkol mu za jednu akciu sumu 50,- Sk (t. j. 1,65,- Eur), čím ho mal uviesť od omylu, a spôsobiť mu škodu, lebo poškodený Z. A. mu pod vplyvom tejto nepravdivej informácie predal 30 ks akcií spoločnosti TRENS, a.s., za celkovú sumu 1 500,- Sk (t. j. 49,79,- Eur), pričom sa Z. A. listom adresovaným na jeho adresu od spoločnosti TRENS, a.s., dozvedel, že akcie ich spoločnosti sú predajné za sumu 991,- Sk za akciu, čím páchatel' takto spôsobil škodu Z. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. - C., H. č. XXX/XX vo výške 28 230,- Sk (t. j. 937,06,- Eur),

3. v Trenčíne dňa 04.08.2007 oslovil V. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - K., K. č. XXX/XX s ponukou, že od nej odkúpi akcie spoločnosti TRENS a.s. so sídlom v Trenčíne, ul. Súvoz č. 1 za sumu 70,- Sk (t. j. 2,32,- Eur) za

akciu, pričom jej mal pri ponuke povedať, že spoločnosť TRENS, a.s., ide do konkurzu, krachne a ponúkol jej za jednu akciu sumu 70,- Sk (t. j. 2,32,- Eur), čím ju mal uviesť do omylu a spôsobiť jej škodu, lebo poškodená V. Q. mu pod vplyvom tejto nepravdivej informácie predala 15 ks akcií spoločnosti TRENS a.s. za celkovú sumu 1 050,- Sk (t. j. 34,85,- Eur), pričom sa V. Q. listom adresovaným na jej adresu asi týždeň po predaji akcii od spoločnosti TRENS a.s. dozvedela, že akcie tejto spoločnosti sú predajné za sumu 991,- Sk za akciu, sumu 1 050,- Sk si V. Q. po tomto zistení na pošte neprevzala, odstúpila od zmluvy a páchatel' jej takto spôsobil škodu vo výške 14865,- Sk (t. j. 493,42,- Eur),

4. v B. dňa 11.08.2007 oslovil J.. S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.. XXX, prechodne Z. XX K. N. s ponukou, že o nej odkúpi akcie spoločnosti TRENS, a.s., so sídlom v Trenčíne, ul. Súvoz č. 1 za sumu 200,- Sk (t. j. 6,63,- Eur) za akciu, pričom jej mal pri ponuke povedať, že akcie spoločnosti TRENS, a.s., nemajú žiadnu hodnotu a ponúkol jej za jednu akciu sumu 200,- Sk (t. j. 6,63,- Eur), čím ju mal uviesť do omylu a spôsobiť jej škodu, lebo poškodená Ing. S. G. mu pod vplyvom tejto nepravdivej informácie predala 30 ks akcií spoločnosti TRENS, a.s., za celkovú sumu 6 000,- Sk (t. j. 199,16,- Eur), pričom sa Ing. S. G. asi týždeň po predaji akcii dozvedela, že akcie spoločnosti TRENS, a.s., sú predajné za sumu 991,- Sk za akciu, čím páchatel' takto spôsobil škodu Ing. S. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. č. XXX, prechodne Z. XX K. N. vo výške 23 730,- Sk (t. j. 787,69,- Eur),

5. v Trenčíne v presne nezistený deň v mesiaci júl 2007 oslovil V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - K., K. č. XXX/XXX s ponukou, že od nej odkúpi akcie spoločnosti TRENS, a.s., so sídlom v Trenčíne, ul. Súvoz č. 1 za sumu 70,- Sk (t. j. 2,32,- Eur) za akciu, pričom jej mal pri ponuke povedať, že spoločnosť TRENS, a.s., ide do konkurzu, krachuje a ponúkol jej za jednu akciu sumu 70,- Sk (t. j. 2,32,- Eur), čím ju mal uviesť do omylu a spôsobiť jej škodu, lebo poškodená V. V. mu pod vplyvom tejto nepravdivej informácie predala 15 ks akcií spoločnosti TRENS, a.s., za celkovú sumu 1 050,- Sk (t. j. 34,85,- Eur), pričom sa V. V. asi tri dni po predaji akcii dozvedela, že akcie spoločnosti TRENS, a.s., sú predajné za sumu 991,- Sk za akciu, čím páchatel' takto spôsobil škodu V. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. - K., K. č. XXX/XXX vo výške 13815,- Sk (t. j. 458,57,- Eur),

6. v Soblahove dňa 11.08.2007 oslovil Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.. XXX s ponukou, že od neho odkúpi akcie spoločnosti TRENS, a.s., so sídlom v Trenčíne, ul. Súvoz č. 1 za sumu 200,- Sk za akciu, pričom mu mal pri ponuke povedať, že obchodovanie akcií spoločnosti TRENS a.s. končí a potom budú nepredajné a ponúkol mu za jednu akciu sumu 200,- Sk (t. j. 6,63,- Eur), čím ho mal uviesť do omylu a spôsobiť mu škodu, pretože poškodený Q. H. mu pod vplyvom tejto nepravdivej informácie predal 30 ks akcií spoločnosti TRENS, a.s., za celkovú sumu 6 000,- Sk (t. j. 198,93,- Eur), pričom sa Jozef H. asi tri dni po predaji akcii listom od spoločnosti TRENS, a.s., dozvedel, že akcie spoločnosti sú predajné za sumu 991,- Sk za akciu, čím páchatel' takto spôsobil škodu Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom B.. XXX, vo výške 23 730,- Sk (t. j. 787,69,- Eur),

pretože nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

o d ô v o d n e n i e :

Dňa 17.10.2014 bola na Okresný súd Trenčín podaná obžaloba prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín č. k. 2Pv 189/12/3309-68 zo dňa 14.10.2014 na obvineného Q. M., nar. XX.XX.XXXX, pre

pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, a to na skutkovom základe uvedenom v citovanej obžalobe, ako aj vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Samosudkyňa Okresného súdu Trenčín preskúmala obžalobu a obsah trestného spisu pod sp. zn. 3T 127/2014 vrátane vyšetrovacieho spisu OR PZ Bánovce nad Bebravou ČVS: ORP-39/OEK-BN-2012 a vyšetrovacieho spisu OR PZ Bánovce nad Bebravou ČVS: ORP-105/JP-BN-2010. Pri preskúvaní obžaloby zistila samosudkyňa nasledovné :

Z výpovedí poškodených Q. T., Z. A., V. Q., J. S. G., V. V. a Q. H. vyplynuli skutočnosti tak, ako je uvedené v skutku (v šiestich čiastkových útokoch) vo výrokovvej časti tohto uznesenia a pre ktorý bola podaná obžaloba. Teda, že obvinený poškodeným uvádzal nepravdivé, klamlivé informácie vo vzťahu k spoločnosti TRENS, a.s., (akcie tejto spoločnosti budú nepredajné, spoločnosť ide do konkurzu, akcie nemajú žiadnu hodnotu), na základe ktorých sa poškodení rozhodli svoje akcie obvinenému odpredať.

Obvinený Q. M. vypovedal, že si nie je vedomý, že by poškodeným v súvislosti s odkupovaním akcií spoločnosti TRENS, a.s., uviedol klamlivé informácie. Uviedol, že akcie tejto spoločnosti sa na burze dlhodobo neobchodovali, pričom za podobnú cenu za akciu, ako ponúkal on, vykupovali akcie aj iné firmy. Poukázal, že akcie spoločnosti TRENS, a.s., stúpili na hodnotu približne 900,- Sk iba jednorázovo, a to na základe verejného prísľubu nejakej cyperskej spoločnosti, avšak možnosť odpredať akcie za uvedenú cenu trvala asi jeden týždeň a následne sa hodnota akcií vrátila na predchádzajúcu cenu.

Z výpovede svedkyne Z. K. vyplynulo, že svedkyňa overovala podpisy na zmluvách o kúpe cenných papierov, pričom uviedla, že obvinený nikdy na predávajúcich nevyvíjal žiadny nátlak, aby mu akcie odpredali.

Z písomnosti označenej ako "Povinná ponuka na prevzatie", uverejnenej v denníku Hospodárske noviny zo dňa 31.07.2007 (č. l. 68 vo vyšetrovacom spise OR PZ Bánovce nad Bebravou ČVS: ORP-105/JP-BN-2010), vyplýva, že spoločnosť ESSETA ADVISORS LIMITED, so sídlom Akropoleos, 59-61, SAVVIDES CENTER, 1 st floor, Fiat/Office 102, P.C. 2012, Nikózia, Cyprus, identifikačné číslo HE 198480, podľa § 118g ods. 1 zák. č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) v znení neskorších predpisov, ako navrhovateľ zverejnila povinnú ponuku na prevzatie akcií akciovej spoločnosti TRENS, a.s., so sídlom Súvoz 1, Trenčín, IČO: 31-412 696, a to celkom 114 887 kusov zaknihovaných kmeňových akcií cieľovej spoločnosti, vystavených na doručiteľa, ISIN: SK1120004959, v menovitej hodnote 1 000,- Sk za jednu akciu, prevzatie ktorých malo byť realizované prostredníctvom J&T SECURITIES (SLOVAKIA), o. c. p., a.s., so sídlom Lamačská cesta 3, Bratislava, IČO: 35681 403, a to v lehote 30 (tridsať) kalendárnych dní odo dňa zverejnenia povinnej ponuky na prevzatie. Z predmetnej ponuky je ďalej zrejmé, že dôvodom uskutočnenia povinnej ponuky na prevzatie bola tá skutočnosť, že navrhovateľ (t. j. ESSETA ADVISORS LIMITED) v posledných 12 mesiacoch pred uskutočnením ponuky na prevzatie akcií cieľovej spoločnosti (t. j. TRENS, a.s.), teda ku dňu 22.07.2007 nadobudol 81,79 % podiel na hlasovacích právach spojených s akciami spoločnosti TRENS, a.s., čím navrhovateľ prekročil kontrolný podiel v uvedenej spoločnosti. Z predmetnej ponuky je taktiež zrejmé, že ponúkaná kúpna cena za jednu akciu cieľovej spoločnosti je 991,- Sk.

Z listu spoločnosti TRENS, a.s., zo dňa 09.08.2007, adresovaného poškodenému Q. T. (č. l. 69 vo vyšetrovacom spise OR PZ Bánovce nad Bebravou ČVS: ORP-105/JP-BN-2010), vyplýva, že na základe rozhodnutia Národnej banky Slovenska č. OPK-1871-2007-PLP zo dňa 23.07.2007 bola schválená povinná ponuka na prevzatie akcií emitenta TRENS, a.s., pričom táto povinná ponuka trvá od 31.07.2007 do 29.08.2007, v ktorej môže akcionár emitenta túto ponuku u obchodníka s cennými papiermi prijať. Z predmetného listu zároveň vyplýva, že cena za jednu akciu je v povinnej ponuke stanovená vo výške 991,- Sk.

Po preskúvaní obžaloby a predloženého vyšetrovacieho spisu dospela samosudkyňa k záveru, že došlo k spáchaniu skutku tak ako je uvedené v obžalobe. Všetci šiesti poškodení popísali priebeh predaja svojich akcií obvinenému, pričom ich výpovede sa zhodujú v tom, že im obvinený uviedol nepravdivé informácie o spoločnosti TRENS, a.s., na základe ktorých sa poškodení rozhodli svoje akcie odpredať. Poškodení tak usvedčujú obvineného, nakoľko každý poškodený nezávisle od ostatných zhodne popísal postup obvineného pri výkupe akcií, čím vyvrátili tvrdenie obvineného, že v súvislosti s odkúpením neuvádzal nepravdivé informácie. Pri hodnotení výpovede svedkyne Z. K. samosudkyňa prihliadla na skutočnosť, že sa svedkyňa podieľala na aktivitách obvineného.

Súčasne však samosudkyňa dospela k záveru, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, nevykazuje všetky znaky skutkovej podstaty stíhaného pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákon, a to vzhľadom na absenciu objektívnej stránky skutkovej podstaty stíhaného trestného činu. Samosudkyňa tiež dospela k záveru, že skutok vymedzený v obžalobe nevykazuje znaky iného trestného činu ani iného protiprávneho konania (priestupok alebo iný správny delikt), a preto trestné stíhanie zastavila.

Podľa § 241 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku obžalobu podanú na súde pre prečin a zločin s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou osem rokov preskúma samosudca a podľa jej obsahu a obsahu spisu trestné stíhanie zastaví, ak sú tu okolnosti uvedené v § 215 ods. 1.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Samosudkyňa, tak ako už vyššie uviedla, dospela k záveru, že pre kvalifikáciu stíhaného skutku ako pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu, nakoľko absentuje jeho objektívna stránka.

Naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu vyžaduje tak konanie (páchateľ uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl), ako aj následok (spôsobenie škody a obohatenie sa páchatel'a alebo niekoho iného) a príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom (poškodený v dôsledku omylu vykoná majetkovú dispozíciu, čím mu vznikne škoda a obohatí sa páchatel' alebo niekto iný). Spúšťacím mechanizmom pri trestnom čine podvodu je tak uvádzanie iného do omylu alebo využívanie omylu iného.

Vzhľadom na aplikáciu princípu ultima ratio, teda subsidiarity trestnoprávnej represie, najmä pri majetkových trestných činoch a pri právnej kvalifikácii konania ako trestného činu, ktoré má súkromnoprávny základ, teda aj pri predmetnom stíhanom skutku právne kvalifikovanom obžalobou ako pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona, je potrebné dôsledne skúmať naplnenie aj objektívnej stránky trestného činu podvodu a nemožno ignorovať aj občianskoprávnu stránku veci, teda inú než trestnoprávnu. Preto je pri trestnom čine podvodu potrebné skúmať omyl a jeho „kvalitu“, pretože nestačí akékoľvek klamstvo (nepravda), ktoré vyvolá omyl. Páchatel'om uvádzané klamstvo musí byť aj spôsobilé na oklamanie v konkrétnej situácii.

V tejto súvislosti poukazuje samosudkyňa aj na právnu vetu z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Tdo V 21/2013 zo dňa 04.02.2014, podľa ktorej omyl v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu musí mať určitú „kvalitu“, pretože nestačí akékoľvek nepravda a súčasne musí omyl byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii. Ak však osoba v omyle vykonávajúca majetkovú dispozíciu má povinnosť (vyplývajúcu zo zákona, zo zmluvy alebo zvyklosti) preskúmať tvrdenia iných osôb, a to prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len uvedenie nepravdy, bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu. Rovnako je potrebné brať do úvahy aj tzv. dodržanie obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu alebo ktorej omyl chce páchatel' využiť.

Samosudkyňa tak posudzovala, či obvineným uvádzané skutočnosti, že akcie spoločnosti TRENDS, a.s., budú nepredajné, spoločnosť ide do konkurzu, akcie nemajú žiadnu hodnotu, vzhľadom na svoju „kvalitu“ boli spôsobilé na oklamanie poškodených a súčasne skúmala, či poškodení nemohli svojmu omylu zabrániť pri dodržaní obvyklej miery opatrnosti.

Vo vzťahu k dodržaniu obvyklej miery opatrnosti u poškodených samosudkyňa poukazuje na to, že povinnosť dodržiavať obvyklú mieru opatrnosti má každý, pričom táto povinnosť vyplýva z ustanovenia § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého si každý musí počínať tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a na životnom prostredí. Ide o povinnosť právnu, ktorá je všeobecnou prevenčnou povinnosťou.

K oklamaniu poškodených však podľa samosudkyne došlo z dôvodu, že poškodení zanedbali svoju všeobecnú prevenčnú povinnosť podľa § 415 Občianskeho zákonníka a zjavne konali bez dodržania obvyklej miery opatrnosti, pretože bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými

prostriedkami, napr. kontaktovaním priamo dotknutú spoločnosť TRENS, a.s. na overenie si informácií, poradou s iným obchodníkom s cennými papiermi ohľadom ceny akcii tejto spoločnosti, nepreverili tvrdenia obvineného o spoločnosti TRENS, a.s. Okrem toho bola povinná ponuka uverejnená v Hospodárskych novinách dňa 31.07.2007. Škoda, ktorá vznikla poškodeným (ako rozdiel medzi sumou, za ktorú by mohli predať akcie využitím povinnej ponuky a sumou, za ktorú ich reálne predali obvinenému), tak vznikla výhradne v príčinnej súvislosti s nedodržaním obvyklej miery opatrnosti u poškodených, pretože za jej bežného dodržania by k oklamaniu poškodených nedošlo. Zo strany obvineného išlo o konanie nespôsobilé uviesť poškodených do omylu a spôsobilým sa stalo len z dôvodu zjavného porušenia obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodených.

Zároveň samosudkyňa vyhodnotila aj klamlivé, nepravdivé tvrdenia obvineného o spoločnosti TRENS, a.s., že akcie spoločnosti TRENS, a.s., budú nepredajné, spoločnosť ide do konkurzu, akcie nemajú žiadnu hodnotu, a to z hľadiska ich „kvality“ v konkrétnej situácii, za nespôsobilé na oklamanie poškodených pri dodržaní obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodených, a to už len pri položení si otázky, prečo by obvinený skupoval akcie spoločnosti, ktorá podľa vlastného vyjadrenia obvineného má ísť do konkurzu, ktorej akcie nemajú žiadnu hodnotu alebo budú nepredajné.

Na základe vyššie uvedeného preto rozhodla tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu môže prokurátor a obvinený podať sťažnosť do 3 (troch) dní odo dňa jeho oznámenia (doručenia) prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Podaná sťažnosť má odkladný účinok.